

Eesti Puhkpillimuusika Ühing (EPÜ)

Üldkogu 5. veebruaril 2011

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kammersaal (Rävala pst. 16, Tallinn).

Algus: 13:00

Lõpp: 16:20

EPÜ üldkogu päevakord:

1. Koosoleku avamine:

- Ettepanek valida koosoleku juhatajaks Valdo Rüütelmaa, otsus ühehäälselt
- Ettepanek valida koosoleku protokolljaks Toomas Peterson, otsus ühehäälselt
- Kvoorum kontroll: kvoorum 54, kohal (arvestades ka antud volitusi) 55 liiget.
- Häältelugemis komisjoni valimine: Liikmeteks ühehäälselt Hando Põldmäe ja Tarmo Kivisilla.

2. EPÜ juhatuse esimehe ettekanne – Toomas Peterson

- Jätkan sealt, kus Kaido Otsing lõpetas, sest kannapöördeid uue juhatuse töös võrreldes eelmisega ei ole. Kaido eelmise korra sõnumitest olulisim, mis ei ole muutunud ega plaanita muuta:
 - o Puhkpillimuusika kui pere siseasjaks, soovime nii laiendada perede ringi kui säilitada senist perekeskset lähenemist.
 - o Suurepärase töö kohtadel, tänud selle eest
 - o Üritusi on palju, kõik ei mahu suvesse äragi, seega on põhjust jätkuvalt tõsta kvaliteeti.
 - o Panustagem noortele. Meil on oskused, kuidas õpetada, leikem uusi, kiireid ja efektiivseid meetodeid täiendava info juurde toomiseks. Kasutagem võimalust õppida. Kaido eelmisel korral: „Tuleb lastele pilli õpetada ja oodata kuni nad suureks kasvavad”. Seega meelitage lapsi pilli juurde !!!
- Uus:
 - o Ei taha tulla kohapeale õpetama, segama, muutma. Te saate suurepäraselt hakkama ja kindlasti paremini, meie saaks teie tingimustes. EPÜs tahame arendada laiemalt keskkonda, kus tegutseme, arendada meie ühiste huvidega seonduvat.
 - o (Vaid üks) teemadest väljapaistvus ja kodulehe arendus.
 - o Paistkem välja nagu oleme. Paljudel juhtudel toimub suurepäraseid asju, aga need ei paista välja. Teisest küljest, üle hea tava piiri ei maksa ka minna (õnneks näiteid tuua ei ole) - ürituse sisu peab vastama reklaamitule. Pettumust valmistada ei tohi, sest petta saanu enam järgmine kord ei tule.
 - o Läks 2010.a. oluliselt paremaks, läbi listi liikus oluliselt rohkem meie liikmete kuulutus, palju jõudis veebi, infot edastatakse järjest sagedamini.
 - o 2011 (või esimesel võimalusel) tahaks siiski täiustada võttes kasutusele uue kodulehe, kus oleks võimalik:
 - Orkestrite alalehekülgede loomine olemasoleva külge, et ei peaks ise nullist ehitama.
 - Süstemaatilise lähenemine ja struktuur, atraktiivsuse tõus.
 - Uudiste ja sõnumite säilimine arhiivina.
 - Oluline kasutusmugavuse tõus (eelkõige aja- ja klikisäästlikkuse võttes) info sisestajatele.
 - Võimalik koostöö Kooriühingu ja Rahvakultuuri Keskseksiga, et andmed oleks ülekantavad (näiteks kalendri moodul) vältimaks topelt sisestusi.
- CISM, otsime rahastust tihedamaks osalemiseks suuremates organisatsioonides. Probleemid on enamikes maades samad, lahendusi otsitakse sealgi. Meil on mida õppida ja teistel on mida meilt õppida. Ka kirjeldatud koduleht oleks (kas just etaloniks), aga näiteks, kuidas kogu Euroopa, miks mitte ka ülemaailmset infovõrgustikku kujundada.
- Suhtlus teiste organisatsioonidega mitte ainult rahvusvahelisel tasemel, ühist on paljude teistega – Kooriühing ja tema alaliidud, teatrid, kontsertorganisatsioonid jpt.
- Veel teemasid, mis meid omavahel ja teistega seovad – autorikaitse, rahastusallikad, kutsestandardid jpm.
- Kasutagem võimalusi õppida:
 - o Tulemas „Võsu Viis '11“ ja Hollandi Noorte Rahvuslik orkester koos õpitubadega juulis, trombonist May Petersi koolitused oktoobris, üle 10 erineva festivali ja konkursi jpt.
 - o Leidkem aega kogetu kirja panna ja seda teistega jagada a la Mati Põdra aasta tagasi rääkis

marsiorkestrite festivalil kogetust. Ei pea olema alati loenguna, väga sobilik oleks ka edastatava teksti või veebi jääva artiklina.

- Jagagem infot väärt nootide, ürituste, kontsertide jpm. kohta.
 - See võib tunduda meili-rämpsunä, teisalt kunagi ei tea, millal sealt miskit olulist sisse tulla võib.
- Anname rohkem, siis antakse ka meile.
 - Tsitaat kultuuriinimeselt: Oli jube raske, vahepeal läks vähe kergemaks, nüüd on jälle raske. Me saame hakkama ka rasketel aegadel ja „küll tule ka toda aiga, kui...“

3. Revisjonikomisjoni ettekanne – Rein Uusma

- Rahavoog plussis, sissetulekud ületasid väljaminekuid ca. 34 tuh. Eesti krooni ulatuses. Enamik sellest on projektifinantseerimine, üldkulud väike osa sellest. Jäägid nii varasemast kui ka ülejäägid ei lähe ühingu kaduma, vaid kasutatavad järgmisel perioodil.
- Dokumendid olid väga korrektselt vormistatud, vigu ei tuvastatud.
- Ettepanek aruandlus kinnitada.

Üldkoosoleku otsus: Ühehäälselt kinnitada ühingu 2010.a. majandusaruanne.

4. EPÜ praktiline tegevus – tegevsekretär Valdo Rüütelmaa

- **Eesti Puhkpillimuusika Ühing** (EPÜ) on Eesti puhkpilliorkestritele keskseks organisatsiooniks. EPÜ aitab vahendada puhkpillimuusika alast informatsiooni, toetada erinevate puhkpillürituste toimumist, tegeleda puhkpillimuusika ajaloo ja abistada uute orkestrite loomist. Samuti on EPÜ-l noodikogu ja selle kaudu aitab ühing puhkpilliorkestritele tutvustada noote. Eesti Puhkpillimuusika Ühing aitab koordineerida puhkpillifestivalide tegevust üle riigi.
- 2010 aastal oli Eesti Puhkpillimuusika Ühingu liikmeteks 105 puhkpilliorkestrit või puhkpilliansamblit. Neist 100 orkestrit ja 5 ansamblit. Ühingu liikmeteks on ca 90% kõigist Eesti puhkpilliorkestritest. EPÜ-sse kuuluvad ka mõned üksikliikmed, kes on valdavalt endised staažikad orkestrijuhid või puhkpillimuusika ajaloo asjatundjad.
- Aasta 2010 keskseks ürituseks oli **Eesti Puhkpilliorkestrite Turniir 2010**, mille korraldas Eesti Puhkpillimuusika Ühing. Orkestreid hindas rahvusvaheline žürii, kuhu kuulusid esindajad Soomest, Lätist ja Leedust. Konkursil osales 12 puhkpilliorkestrit Eesti erinevaist maakondadest ja linnadest. Konkurs viidi läbi Estonia Kontserdisaalis ja see andis võimaluse paljudele orkestritele esineda väga hea akustikaga kontserdisaalis. Konkursis andis ülevaate Eesti orkestrite hetkeseisust ja tasemest.
- 2010. aasta noorte vaskpuhkpillimängijate väljundiks oli **Loode-Eesti vaskpuhkpillikonkurss**, mis toimus Harku vallas, Tabasalus.
- Eesti Puhkpillimuusika Ühing aitas organiseerida Vabariikliku Orkestrijuhitide Puhkpilliorkestri (VOP), Eesti Noorte Puhkpilliorkestri (ENPO), Eesti Noorte Brassi, Lõuna-Eesti Noorte Puhkpilliorkestri ja Eesti Saarte Noorte Puhkpilliorkestri tegevust. Need on üle Eestilised või piirkondlikud kollektiivid ja nende tegevuseks taotles EPÜ vahendeid Eesti Kultuurkapitalist või teistelt toetajatelt.
- **Vabariiklikul Orkestrijuhitide Puhkpilliorkestril** toimus 2010 aastal mitu tööseminari, kus õpiti uut repertuaari. 2010 aasta põhilisi eesmärke oli orkestri kunstilise taseme tõstmine ja Eesti puhkpillimuusika autorite loomingu tutvustamine. Orkestri juures toimusid mitmed seminarid, kus tutvustati pillide kasutamise võimalusi orkestris. VOP-iga töötasid dirigendid Harry Illak, Hando Põldmäe, Andres Avarand. Vabariiklik Orkestrijuhitide Puhkpilliorkester tähistas orkestri 45. sünnipäeva kontserdiga Tallinna Matkamajas ja konverentsiga Tallinna Ülikooli Kunstide Instituudis. Teiseks oluliseks sündmuseks oli Inglismaa eufoniumi virtuoosi Steven Meadi kontsert-koolitus Eestis, mis hõlmas Tallinna, Tartut ja Viljandit.
- **Eesti Noorte Puhkpilliorkestri** (ENPO) olulisemad ettevõtmised 2010. aastal olid - osavõtt Rahvusvahelisest Puhkpilliorkestrite Konkursist Prantsusmaal, kus orkester saavutas III koha ning Eesti Puhkpilliorkestrite Turniiril I koha võitmine. ENPOga töötasid dirigendid Aavo Ots, Jaan Ots ja Valdo Rüütelmaa
- **Eesti Noorte Brass** viis läbi mitu õppeseminari, kus õpiti uut repertuaari ja anti mitmeid kontserte. Tähtsamateks esinemisteks olid adventiootuskontserdid koostöös Eesti Kammerkooride Liiduga Tallinnas ja Tartus. Traditsiooniliselt viis Eesti Noorte Brass läbi suvelaagri Suure-Jaanis ja andis seejuures 2 kontserti. Eesti Noorte Brassiga töötasid aastal 2010 dirigendid Aavo Ots, Priit Sonn ja Valdo Rüütelmaa.
- 2010. aasta suursündmuseks kujunes **EELK Vaimulik Laulupidu „Mu mano tulge, latse“**, kus esinesid ka ühendpuhkpilliorkestrid.
- 2010. aastal korraldati mitmeid **koolitusi puhkpilliorkestrite rivitrummaritele**, mis annab lootust, et puhkpilliorkestrite juurde hakatakse taas looma rivitrummarite rühmi. Kokku toimus 2010. aastal Eestis ca 30 puhkpillimuusika festivali, konkurssi või koolitust, millest paljud olid seotud Eesti Puhkpillimuusika Ühingu tegevusega.

- Eesti Puhkpillimuusika Ühingu juures tegutseb **EPÜ ajalootoimkond**, mis uurib puhkpilliorkestrite tegevust varasemal ajal ja koostab nende andmete põhjal uurimust. Ajaloo toimkonna juhataja on professor Andres Avarand.
- EPÜ juures tegutseb **repertuaaritoimkond**, mis tegeleb Eesti puhkpillimuusika jaoks väärtuslike nootide taastamise ja trükkimisega. 2010. aastal tegeles toimkond „Eesti Tseremooniamuusika II osa“ väljaandmisega. Repertuaaritoimkonna esimees on Margus Kasemaa.
- 2010 aastal hankis Eesti Puhkpillimuusika Ühing mitmeid uusi noote, mida orkestrid saavad laenutada EPÜ noodikogust.
- Mure on, et gümnaasiumite orkestrite järg läks mingi aeg tagasi käest ning nüüd on neid väheks jäänud ja uued rasked tekkima. Dirigentidega pole asi hull, kuivõrd noori kasvab peale.

Küsimused Valdole:

- Mart Kivi: Muusikakoolidesse astutakse väga tihti klaveri erialale, aga vähe puhkpillerialadele. Kuidas saaksime seda suunata? Veel – puudu on algastmete õpilaste repertuaarist, just Eesti asjadest. Ettepanek tellida muusikakoolide jaoks.
- Ott Kask: Las alustavad klaveriga, räägitagu pianistidega, et paari aasta pärast teisele pillile üle anda. Pillivahetusele saab ärgitada ka lisapilli valikuga.
- Rein Uusma: Lisaks võimalik osaleda üritustel ja anda pille tutvustavaid kontserte.
- Andres Avarand: Oleks vaja, et Laulu- ja tantsupeo SA trükkiks noote kohe rohkem kui vaid peol vaja, et saaksime neid ka hiljem osta ja võimaldada ka teistel (sh. välismaalastel) osta.

5. EPÜ uue liikmemaksu arutelu ja kinnitamine

- Kui olemasolevad ümberkonverteerime, siis oleks liikmemaks 3,19 eurot, õpilastel ja pensionäridel pool sellest.
- Variandid:
 - Rein Vendla ettepanek: jätta samaks. Hääletus: Pool 13 häält.
 - Valdo ettepanek tõsta: tavaliikme maks 4 eurot, soodus 2 eurot. Hääletus: Poolt 37 häält.
- Erapooletuid kummaski küsimuses ei olnud.
- Otsus jääb: Liikmemaks 4 eurot, soodusmaks õpilastele ja pensionäridele 2 eurot.

6. Tuubast ja hingamisest – Madis Vilgats

- Alustanud Nömmel, õppinud Tallinnas, Malmös ja Hannoveris ilmakeule õpetajate käe all. Viimases on lisaks väga heale õpetajale ka palju väga häid õpilasi.
- Enne ei kujutanud ettegi, mida kõike selle pilliga mängida saab.
- Ei õpita kedagi kopeerima, vaid õpitakse üks-teiselt ja otsitakse oma nägu.
- Enamasti õpetatakse tuubamängijaid vaid orkestrantideks, Hannoveris tehakse palju rohkem kammermuusikaga tööd (mitte ainult bassi funktsioone). Seetõttu valmistati igaks tunniks ette uus lugu.
- Ei piiratud kaugeltki ainult tuuba-repertuaariga, mis on väike ja mitte kõige parem. Hästi palju teiste pillide muusika seadeid. Sh. tšellole, flöödile, oboele ja teistele kirjutatud lood. Vajadusel kirjutatakse teise võtmesse ümber ja muudetakse helistikku.
- Vaskpilliosakonna kontserdid iga kahe nädala tagant. Palju huvitatud publikut. Selline regulaarne võimalus esineda on äärmiselt oluline.
- Alustab EMTAs ka õpetamist, esimene tubistina koolitatud tuubapedagoog Eestis. Lisaks õpetaja Muusikakeskkoolis ja täiskoht Rahvusoperis Estonia.

7. Vabariikliku Orkestrijuhtide Puhkpilliorkestri tegevusest – Harry Illak

- Tagasivaade viimasele hooajale.
- Plaanid käesolevaks hooajaks.
- Lisaks orkestriproovidele on oluline osa seminaridel, pillide tutvustusel jpm.
- VOP-i liikmeskond. Kõigile orkestrijuhtidele ja pilliõpetajatele on VOPi ukсед alati lahti, tere tulemast.

8. Eesti Noorte Puhkpilliorkestri tegevusest – Aavo Otsa asemel Valdo Rüütelmaa.

- Hetkel ca. 55 mängijat, kõik pillirühmad on esindatud kuni harfini välja. Palju mängijaid Muusikakeskkoolist, Ellerist, Pärnust, Otepäält, Muusikaakadeemiast jm. Päril lastemuusikakoolides enam konkursse ei korraldata. Komplekteeritakse sihtpakkumiste kaudu, selline on praeguse peadirigendi Aavo Otsa otsus. Vanuse piirid, varem olid eelkõige 15-16-aastased, praegu on ka nii nooremaid kui vanemaid. Kogunetakse 5-6 korda aastas.
- ENPO suurim probleem on metsasarvede probleem, olemasolevad kasvavad eest ära, uusi aga tulemas ei ole. Kellel on teada, antagu märku.
- 2010 olulisim projekt oli kontsertreis Prantsusmaale Calais'sse, kust tuldi tagasi kolmanda kohaga.

- Hetkel on peaeesmärk, et orkester mängiks hästi. Hetkel pole enam esiplaanil regionaalsete mängijate või laiade masside kaasamine.
- Tarmo Kivisilla: Ettepanek juhatusesele arutada, kas ENPO peaks olema lihtsalt parim orkester või oleks parem tekitada laiapõhjaline Eestit kattev orkester motiveerimaks ka teiste muusikakoolide paremiku (mitte ainult keskeri-õppeasutuste mängijaid). Palub selgust selles põhimõttes.

9. 2011. aasta Noortelaulupidu „Maa ja ilm“ – Hando Põldmäe, laulupeo liigijuht

- Mis seisus on 2011 Noorte Laulupeo puhkpilliorkestrite ettevalmistus?
- Esimest korda katsetatakse panna ühele platsile kokku laulu- ja tantsupidu. Logistiliselt oluliselt keerulisem, aga kunstiliste juhtide meelest seob see parema terviku. Varem on alati olnud, et ühed näevad ühte teised teist, aga mitte mõlemat.
- Tänud argumenteeritud arvamuste ja ideede eest. Mitte et me kõike kohe nii teha saaks, aga need ideed jäävad mõtestamiseks alati alles.
- Mängijaid saab olema ca. 1200, sh. laekunud esimesed salvestused välismaa orkestritelt.
- Repertuaari kujunemine, eesmärgid kitsamas ja laiemas perspektiivis. On tohutult palju erinevaid aspekte, millest peab lähtuma. Alustades kunstiliste juhtide soovide kuni kõigi liigijuhtide ja orkestridirigentide arvamusteni. Edasi minna on raske, teadmatusega rinda pista on alati raske. Tagasi lasta ei tahaks. Lisaks uut muusikat tekib üldse ääretult vähe, seetõttu on ka seda raskem valikuid langetada. Mõõnan, et üks lugu oleks võinud olla ka lihtsam.
- Nootidest, lihtsustatud partiidest. On olemas spetsiaalselt ette valmistatud lihtsustatud partiid.
 - o Ott Kase „Puhu tuules“ loos tasemega 1,5 ja lisaks fanfaar-koosseis.
 - o „Lotte popurrii“ lihtsustatud partiid valmisid Tõnis Kõrvitsal eile, tulevad kasutusse nädala jooksul. Mängitav nii 9 kui 15 liikmelise koosseisuga. Sissejuhatuses kirjas, mida võib ära jätta.
 - o Põhjala on piisavalt lihtne, seal lihtsamaid partiisid ei peetud vajalikuks.
 - o Koondorkestri lugudes on kahjuks puhkpillidele väga ebamugavad helistikud, mis tulenevad rahvapillide helistikest, mida näiteks torupillil ongi vaid mõni. Samas algatus on ikkagi tervitatav. Tonio Tamra samuti juba töötab lihtsamate partiide kallal.
 - o Suhtugem loominguliselt ja ärgem jätkem oma mängijaid sellest kogemusest ilma.
- Eelproovide graafikust, ülesehitusest. Esimene eelproov E 06.02. Kohal alati vähemalt 2 liigijuhtidest. Orkestrite ettemängimisest 2. eelproovis. Graafik üleval laulupeo kodulehel <http://maa-ja-ilm.laulupidu.ee>
- Ette ei ole vaja mängida täispartituuri, piisab sellest, mis selgeks on õpitud. Seetõttu pole vaja ja karta. Kellelegi ei öelda, et ei sobi. Kõik sobivad.
- **Lihtsustatud partiid leiab samalt lehelt „Noodinäite“ alt avanevast pakitud zip-failist.**
- Rivitrummidega tagasitoomine peole on keeruline kuivõrd traditsioon on vahepeal katkenud. Lootust on 30-50 mängijale. Noodid on Valdo poolt ettevalmistatud ja temalt ka kõik täiendav info. On olemas ka video liigutuste õppimiseks.
- Ott Kask lisab, et kõigile mängijatele on kogemus suure koosseisu lugude mängimisest oluline ja mängigem võimalikult värvikaid seadeid. 4-häälnel on nõ. „ressursi raiskamine“, hulk väärt värvi jääb kasutamata ja kogemust saavutamata. Tänud Laulu- ja tantsupeo SA'le, kes on viimastel aastatel olnud üks olulisemaid puhkpilliorkestrite seadete kirjastajaid. Ja rahvaviiside seaded on küll rasked, aga ühed kihvtimad lood repertuaaris üldse. Võtke viulid appi soleerima ja saab väga hästi esitada. Ja sümfooniaorkestrite asjad on veel hullemad ☺. Hoidkem latti kõrgel !!!
- Vallo Taar: Ärme latti liiga kõrgeks ka aja, prooviperiood võib muidu kogu rõõmu peost hävitada.
- Heino Vildo: Tahame neid lugusid mängida ka kohalikel maakondlikel pidudel ja praegu ei pruugi koosseisust ja/või kvaliteetsetest mängijatest välja tulla.
- Harry Illak: Kõik laulupeo üldjuhid on ka ametlikud mentorid, kelle kutsumisel eraldi maksta ei ole vaja (maksab Kooriühing). Kasutagem võimalust ja kutsume !!!

10. Sõnavõttud (a 5.minutit)

- Rein Uusma: Eelmisel nädalal lahkus meie hulgast liiklusõnnetuse tagajärjel Pärnu Muusikakooli ja Pärnumaa Kaitseliidu orkestrite dirigent Margus Allmann. Mälestagem teda lühikese seisakuga.
- Matis Männa: 31.07-05.08 on oodatud kõik huvilised Mustjala improvisatsiooni kooli Saaremaal, veavad Taanis töötavad Eesti päritolu saksofonist Maria Faust ja Norra päritolu löökpillimängija Håkan Berre. Rõhk saksofonidel ja löökpillidel, loovuse arendamine ja ansamblimängu kommunikatsioon. Täpsem info tulekul.
- Toomas Peterson: „Võsu Viis '11“ ning Hollandi Noorte Fanfaarorkestri ja ladina-stiili trombonisti dirigendi May Petersi meistrkursuste tutvustus. Esimese kohta saavad materjalid üles ja laiali saadetud õige pea. Teisest anname täpsemat infot esimesel võimalusel.

Käesolev protokoll on koostatud viiel lehel kahes võrdset juriidilist jõudu omavas eksemplaris.

Allkirjad:

Koosoleku juhataja: Valdo Rüütelmaa

Koosoleku protokollija: Toomas Peterson